

УДК 349.2 (477)

Костюк Віктор Леонтіївич –

доктор юридичних наук, доцент,
заступник завідувача відділом Апарату Верховної Ради України,
професор Навчально-наукового інституту права ім. І. Малиновського
Національного університету «Острозька академія»

Viktor L. Kostiuk –

doctor of juridical sciences, associate professor,
deputy head Verkhovna Rada of Ukraine Office,
professor of municipal and administrative law department,
I. Malynovskyi Training and Research Institute,
The National University of Ostroh Academy
(2 Seminarska Street, Ostroh, Rivne region, 35800)

Семененко Богдан Володимирович –

прокурор місцевої прокуратури № 4 м. Києва,
магістр права

Bohdan V. Semenenko –

prosecutor of local prosecution office No. 4, Kyiv,
LLM

Процедура застосування дисциплінарної відповідальності прокурора: теоретико-правовий аспект

У цій науковій статті досліджуються ключові питання процедури притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності. Наголошено на ключових проблемах порядку застосування дисциплінарної відповідальності. Акцентовано увагу на необхідності реформування дисциплінарного провадження щодо прокурорів. Розкрито законодавчі аспекти дисциплінарного провадження через призму норм Кодексу законів про працю України та Закону України «Про прокуратуру». Зроблено висновки та пропозиції.

Ключові слова: прокуратура; прокурор; дисциплінарна відповідальність прокурора; дисциплінарне провадження; дисциплінарні стягнення; трудове законодавство; трудовий кодекс.

В этой научной статье исследуются ключевые вопросы процедуры привлечения прокурора к дисциплинарной ответственности. Отмечено ключевых проблемах порядке применения дисциплинарной ответственности. Акцентировано внимание на необходимости реформирования дисциплинарного производства в отношении прокуроров. Раскрыты законодательные аспекты дисциплинарного производства через призму норм Кодекса законов о труде Украины и Закона Украины «О прокуратуре». Сделаны выводы и предложения.

Ключевые слова: прокуратура; прокурор; дисциплинарная ответственность прокурора; дисциплинарное производство; дисциплинарные взыскания; трудовое законодательство; трудовой кодекс.

V.L. Kostiuk, B.V. Semenenko Procedure for Applying Disciplinary Liability Prosecutor: a Theoretical and Legal Aspect

In this scientific article, the key issues of the procedure for prosecuting a prosecutor to disciplinary liability are examined. The key issues of disciplinary discipline application are highlighted. The emphasis is placed on the necessity of reforming disciplinary proceedings against prosecutors. The legislative aspects of

disciplinary proceedings are disclosed through the prism of the norms of the Code of Labor Laws of Ukraine and the Law of Ukraine "On the Prosecutor's Office".

It is noted that the special procedure of bringing prosecutors to disciplinary liability is a system of the stages of application of disciplinary liability to prosecutors defined by the norms of the law. It is appropriate to emphasize that the special procedure for bringing prosecutors to disciplinary liability is characterized by the following main features: the existence of special legislative regulation; Stems from the essence and content of the prosecution activity and the labor-labor relations that follow from it; The presence of a special sub-committee - prosecutors; The presence of a specific range of disciplinary offenses; The existence of a special body for the application of disciplinary liability; The presence of special mechanisms for the application of disciplinary liability; Availability of special decisions on the application of disciplinary liability; The existence of a special appeal procedure for decisions on the application of disciplinary liability.

In the context of the recent codification of labor legislation and the revision of the draft Labor Code, issues of special disciplinary liability deserve special attention. It is appropriate to emphasize that the draft Labor Code contains only general mechanisms for the application of disciplinary liability, mainly duplicating the rules of the current labor legislation. At the same time, the draft Labor Code to disciplinary penalties includes remarks, reprimands and dismissals. From a legal point of view, it would be more desirable, when refining the draft Labor Code, to determine in detail the issue of the application of general and special disciplinary liability.

Taking into account the above, prospective directions for improving the disciplinary liability of public prosecutors is to determine at the legislative level: 1) a clear list of disciplinary offenses; 2) the procedure for carrying out an official investigation; 3) ensuring openness, impartiality and transparency of decision-making on bringing to disciplinary responsibility; 4) a clear motivational list of disciplinary penalties; 5) a clear procedure for appealing against decisions to bring to disciplinary liability; 6) clear mechanisms for the rehabilitation of prosecutors who were illegally prosecuted.

Keywords: *prosecutor's office; prosecutor; Disciplinary liability of the prosecutor; Disciplinary proceedings; Disciplinary offenses; Labor law; Labor code.*

Постановка проблеми. Становлення в Україні сучасної та ефективної моделі держави на основі розбудови громадянського суспільства, визнання та гарантування фундаментальних прав та свобод людини, передбачає за необхідне системне реформування органів прокуратури, з урахуванням норм Конституції України [1], національного та міжнародного досвіду. Відповідних змін та реформування потребує правосуб'єктність прокурорів, ураховуючи те, що вони забезпечують реалізацію мети, завдань, функцій та повноважень органів прокуратури [2, с.11-15,], [3, с.3-5]. Принагідно відзначити, що згідно положень ст.131-1 Конституції України в Україні діє прокуратура, яка здійснює: підтримання публічного обвинувачення в суді; організацію і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку; представництво інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом. Закон України «Про прокуратуру» (ст.1) [4] встановлює, що

прокуратура України становить єдину систему, яка в порядку, передбаченому цим Законом, здійснює встановлені Конституцією України функції з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави. З правової точки зору, це означає, що на законодавчому рівні мають бути визначені чіткі принципи, змістовні елементи та механізми реалізації правосуб'єктності прокурорів.

У контексті правосуб'єктності прокурорів на особливу увагу заслуговують проблеми щодо процедури притягнення їх до дисциплінарної відповідальності, оскільки, по-перше, вона покликана сприяти трудовій дисципліні прокурорів; по-друге, спрямована на належне виконання ними своїх посадових обов'язків; по-третє, виступає своєрідною формою покарання прокурорів, винних у вчиненні дисциплінарних проступків. Тому недоречним у контексті дисциплінарної відповідальності підміняти її професійною відповідальністю. До того ж, норми Конституції України (п.22) ч.1 ст.92) передбачають, що виключно законами України визначаються «діяння, які є дисциплінарними правопорушеннями та відповідальність за них».

Слід відзначити, що у розвиток положень Конституції та Кодексу законів про працю України (*далі – КЗпП*)[5] норми глави VI «Дисциплінарна відповідальність прокурора» Закону України «Про прокуратуру» визначають загальні засади та механізми дисциплінарної відповідальності прокурорів. У той же час, ураховуючи положення правової доктрини [6, с.9-11],[7, с.303-320],[8, с.87-105], чинного законодавства, можна констатувати, що чинна процедура застосування дисциплінарної відповідальності до прокурорів є достатньо вразливою, зокрема, це пов'язано із: відсутністю чіткого переліку підстав застосування дисциплінарної відповідальності; наявністю складного та громіздкого механізму застосування дисциплінарної відповідальності; відсутністю належного та доступного законодавчого регулювання питань дисциплінарної відповідальності; відсутністю належного державного нагляду (контролю) з питань дисциплінарної відповідальності; відсутністю належного державного нагляду та громадського контролю з питань дисциплінарної відповідальності тощо.

Подальший процес законодавчого забезпечення процедури дисциплінарної відповідальності прокурорів пов'язаний із новітнім процесом кодифікації трудового законодавства та ухваленням Трудового кодексу (*далі – ТК*), удосконаленням Закону України «Про прокуратуру» на основі міжнародних та європейських стандартів[9, с.15-16].

Метою наукової статті є дослідження процедури притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності в умовах сьогодення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У юридичній літературі зазначена проблематика частково розглядалася у працях таких вчених-юристів як: В.М. Андріїв, В.С. Венедіктов, С.В. Венедіктов, С.Я. Вавженчук, С.В. Вишновецька, А.П. Заєць, І.В. Зуб, М.І. Іншин, М.М. Клемпарський, В.С. Ковригін, В.Л. Костюк, М.В. Косюта, Д.Є. Кутоманов, С.С.Лукаш, П.С. Луцюк, А.Р. Мацюк, В.П. Мельник, Н.О. Мельничук, М.О. Міщук, О.В. Москаленко, В.О. Петришин, П.Д. Пилипенко, Є.Ю. Подорожній, С.М. Прилипка, О.І. Процевський, В.О. Процевський, О.В. Скрипнюк, С.М. Синчук, О.В. Тищенко, Н.М.

Хуторян, М.М. Шумило, Л.П. Шумна, Г.І. Чанишева, В.І. Щербина, О.М. Ярошенко та ін. Цілком можна погодитися, визнати конструктивним вклад цих та інших вчених-правознавців у розвиток наукових напрацювань щодо дисциплінарної відповідальності. Водночас, ураховуючи сучасний стан та динаміку розвитку суспільства та держави, застосування її до прокурорів, беручи до уваги специфіку прокурорської діяльності, вона потребує удосконалення, а також належного, конструктивного законодавчого вирішення.

Виклад основного матеріалу.

Насамперед, характеризуючи дисциплінарну відповідальність прокурорів, слід зауважити, що це один із видів дисциплінарної відповідальності. Варто наголосити, що загальні засади дисциплінарної відповідальності визначено КЗпП України на підставі глави X «Трудова дисципліна». За змістом КЗпП України (ст.147) за порушення трудової дисципліни до працівника може бути застосовано тільки один з таких заходів стягнення: догана; звільнення[10], [11, с.378]. При цьому, згідно норм КЗпП України (ст.149) механізм притягнення працівника до дисциплінарної відповідальності передбачає: до застосування дисциплінарного стягнення роботодавець або уповноважений ним орган повинен зажадати від порушника трудової дисципліни письмові пояснення; за кожне порушення трудової дисципліни може бути застосовано лише одне дисциплінарне стягнення; при обранні виду стягнення роботодавець або уповноважений ним орган повинен враховувати ступінь тяжкості вчиненого проступку і заподіяну ним шкоду, обставини, за яких вчинено проступок, і попередню роботу працівника; стягнення оголошується в наказі (розпорядженні) і повідомляється працівникові під розписку.

Слід зауважити, що названі підходи до дисциплінарної відповідальності мають принципове значення по відношенню до механізмів її застосування щодо прокурорів. При цьому, такі підходи трансформовано у спеціальні процедури притягнення прокурорів до дисциплінарної відповідальності, ураховуючи вимоги законодавства про прокуратуру[12, с.85-89], [13, с.9-10].

За своєю суттю, *спеціальна процедура притягнення прокурора до дисциплінарної*

відповідальності – це система визначених нормами закону стадій застосування до прокурора дисциплінарної відповідальності. Доречно наголосити, що спеціальна процедура притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності характеризується такими основними рисами: а) наявність спеціального законодавчого регулювання; б) впливає із суті та змісту прокурорської діяльності та службово-трудових відносин, які впливають із неї; в) наявність спеціального суб'єктного складу – прокурорів; г) наявність специфічного кола дисциплінарних правопорушень; г) наявність спеціального органу застосування дисциплінарної відповідальності; д) наявність спеціальних механізмів застосування дисциплінарної відповідальності; е) наявність спеціальних рішень з питань застосування дисциплінарної відповідальності; є) наявність спеціальної процедури оскарження рішень з питань застосування дисциплінарної відповідальності.

Крім того, слід підкреслити, що дисциплінарне провадження базується на певних принципах, найважливішими з яких є: законність, презумпція невинуватості, право на захист, рівність громадян перед законом, з'ясування об'єктивної істини у справі, гласність провадження; оперативність[14, с.14-15]. Також у юридичній літературі відзначається, що сучасний стан нормативного регулювання, аналіз дисциплінарної практики, що склалася, потребує законодавчої регламентації переліку таких стадій дисциплінарного провадження: 1) перевірка даних про дисциплінарний проступок прокурорів (службова перевірка); 2) відкриття дисциплінарного провадження; 3) розгляд дисциплінарної справи та прийняття рішення; 4) виконання рішення по справі; 5) оскарження рішення[15, с.13]. Такий підхід видається дещо дискусійним, оскільки для об'єктивності та неупередженості дисциплінарного провадження, важливо, насамперед, у діях (бездіяльності) прокурора встановити факт вчинення дисциплінарного проступку, виключно у правовій площині. Можна погодитися із П.С. Луцюком, який наголошує на політико-правовій практиці притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності[16, с.446]. Цілком закономірно, що в умовах політико-правової трансформації суспільства та держави, такий висновок можна

зробити і по відношенню до державних службовців та прокурорів.

Теоретико-правовий аналіз новітнього законодавства про прокуратуру, дозволяє виділити наступні стадії притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності.

Перша стадія – *встановлення факту вчинення прокурором дисциплінарного проступку*.

Закон України «Про прокуратуру» (ст.43) встановлює, що прокурора може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з таких підстав: невиконання чи неналежне виконання службових обов'язків; необґрунтоване зволікання з розглядом звернення; розголошення таємниці, що охороняється законом, яка стала відомою прокуророві під час виконання повноважень; порушення встановленого законом порядку подання декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру; вчинення дій, що порочать звання прокурора і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності органів прокуратури; систематичне (два і більше разів протягом одного року) або одноразове грубе порушення правил прокурорської етики; порушення правил внутрішнього службового розпорядку; втручання чи будь-який інший вплив прокурора у випадках чи порядку, не передбачених законодавством, у службову діяльність іншого прокурора, службових, посадових осіб чи суддів, у тому числі шляхом публічних висловлювань стосовно їх рішень, дій чи бездіяльності, за відсутності при цьому ознак адміністративного чи кримінального правопорушення; публічне висловлювання, яке є порушенням презумпції невинуватості. При цьому, притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності не виключає можливості притягнення його до адміністративної чи кримінальної відповідальності у випадках, передбачених законом. Варто відзначити що дисциплінарне провадження здійснюється Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів (далі – КДКП).

Друга стадія – *відкриття дисциплінарного провадження, перевірка дисциплінарної скарги*.

Закон України «Про прокуратуру» (ст.45) встановлює, що дисциплінарне провадження – це

процедура розгляду Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів дисциплінарної скарги, в якій містяться відомості про вчинення прокурором дисциплінарного проступку. Такий підхід можна назвати достатньо конструктивним, оскільки умовою відповідальності працівника прокуратури є вчинення ним саме дисциплінарного проступку, а не будь-яких інших діянь, які кваліфікуються будь-ким як порушення вимог, вказівок, традицій тощо.

Доречно підкреслити, що право на звернення до КДКП із дисциплінарною скаргою про вчинення прокурором дисциплінарного проступку має кожен, кому відомі такі факти. У свою чергу, Комісія розміщує на своєму веб-сайті рекомендований зразок дисциплінарної скарги. Однак, у разі якщо дисциплінарну скаргу про вчинення прокурором дисциплінарного проступку подано членом КДКП, то він не має права вирішувати питання про відкриття дисциплінарного провадження, здійснювати перевірку та брати участь у голосуванні при прийнятті рішення за результатами розгляду висновку про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора. Прізвище, ім'я, по батькові прокурора, щодо якого надійшла дисциплінарна скарга, не підлягають оприлюдненню до моменту прийняття рішення у справі.

За змістом Закону України «Про прокуратуру» (ст.46) Секретаріат КДКП у день надходження дисциплінарної скарги реєструє її та за допомогою автоматизованої системи визначає члена КДКП для вирішення питання щодо відкриття дисциплінарного провадження. Уповноважений член КДКП своїм вмотивованим рішенням відмовляє у відкритті дисциплінарного провадження, якщо: 1) дисциплінарна скарга не містить конкретних відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку прокурора; 2) дисциплінарна скарга є анонімною; 3) дисциплінарна скарга подана з підстав не передбачених законом; 4) з прокурором, стосовно якого надійшла дисциплінарна скарга, припинено правовідносини у випадках, передбачених законом; 5) дисциплінарний проступок, про який зазначено у дисциплінарній скарзі, вже був предметом перевірки і щодо нього КДКП прийняла рішення, яке не скасовано в установленому законом порядку. Разом із тим,

заява за результатами проведеної перевірки доброчесності прокурора, внаслідок якої встановлено вчинення дисциплінарного проступку, є обов'язковою підставою для відкриття дисциплінарного провадження щодо прокурора.

Слід відзначити, що після відкриття дисциплінарного провадження член КДКП проводить перевірку в межах обставин, повідомлених у дисциплінарній скарзі. У разі виявлення під час перевірки інших обставин, що можуть бути підставою для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності, інформація про це включається у висновок члена КДКП за результатами перевірки. Також такий член має право звернутися до КДКП із клопотанням про необхідність відсторонення прокурора від посади до завершення дисциплінарного провадження. У той же час, клопотання про відсторонення прокурора від посади розглядається на найближчому засіданні КДКП з дотриманням передбачених законом гарантій прокурора щодо повідомлення, участі у засіданні, залучення представника, надання пояснень, висловлення заперечень, клопотань та відводів.

У разі прийняття КДКП рішення про наявність підстав для відсторонення прокурора від посади копія цього рішення надсилається керівнику органу прокуратури, в якому працює прокурор, стосовно якого прийнято таке рішення. У разі якщо КДКП прийняла рішення про наявність підстав для відсторонення від посади прокурора, який обіймає адміністративну посаду, копія цього рішення у семиденний строк надсилається Генеральному прокурору, керівнику регіональної, місцевої прокуратури відповідно до визначених цим Законом повноважень. У зв'язку із цим, керівник органу прокуратури, в якому працює прокурор, Генеральний прокурор зобов'язаний невідкладно розглянути рішення про наявність підстав для відсторонення прокурора від посади, за результатами якого може видати наказ про відсторонення прокурора від посади до завершення дисциплінарного провадження. Копія наказу невідкладно вручається прокурору, якого відсторонено від посади.

Перевірка відомостей про наявність підстав для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності проводиться у

строк, який не перевищує двох місяців із дня реєстрації дисциплінарної скарги, а в разі неможливості завершення перевірки протягом цього строку він може бути продовжений КДКП, але не більш як на місяць. Утім, до завершення дисциплінарного провадження прокурор не може бути звільнений з посади прокурора у зв'язку з поданням заяви про звільнення за власним бажанням.

З правової точки зору, член КДКП за результатами перевірки готує висновок, який повинен містити інформацію про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора та виклад обставин, якими це підтверджується. Якщо за результатами перевірки встановлено наявність дисциплінарного проступку, у висновку додатково зазначається характер проступку, його наслідки, відомості про особу прокурора, ступінь його вини, інші обставини, що мають значення для прийняття рішення про накладення дисциплінарного стягнення, а також пропозиція щодо конкретного виду дисциплінарного стягнення. При цьому, висновок та зібрані у процесі перевірки матеріали передаються на розгляд КДКП та мають бути отримані його членами не пізніше як за п'ять днів до засідання, на якому такий висновок розглядатиметься.

Третя стадія – *розгляд висновку КДКП щодо вчинення прокурором дисциплінарного проступку*.

У Законі України «Про прокуратуру» (ст.47) зазначено, що розгляд висновку про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора відбувається на засіданні КДКП із запрошенням особи, яка подала дисциплінарну скаргу, прокурора, стосовно якого відкрито дисциплінарне провадження, їхні представники, а у разі необхідності й інших осіб. Повідомлення про час та місце проведення засідання КДКП має бути надіслано не пізніше як за десять днів до дня проведення засідання.

З правової точки зору, висновок про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора розглядається за його участю і може бути розглянутий без нього лише у випадках, коли належним чином повідомлений прокурор: повідомив про згоду на розгляд висновку за його відсутності; не з'явився на засідання, не повідомивши про причини неявки; не з'явився на засідання повторно. Рішення про

можливість розгляду висновку за відсутності відповідного прокурора приймає КДКП. При цьому, прокурор, який не братиме участі в засіданні КДКП, вправі надіслати письмові пояснення щодо висновку про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку.

Слід відзначити, що розгляд висновку про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора відбувається на засадах змагальності. На засіданні КДКП заслуховуються пояснення її члена, який проводив перевірку, пояснення прокурора, стосовно якого здійснюється дисциплінарне провадження, та/або його представника і в разі необхідності інших осіб.

Четверта стадія – *прийняття КДКП рішення у дисциплінарному провадженні стосовно прокурора та його виконання*.

Закон України «Про прокуратуру» (ст.48) передбачає, що КДКП приймає рішення в дисциплінарному провадженні більшістю голосів від свого загального складу. Перед прийняттям рішення КДКП за відсутності прокурора, стосовно якого здійснюється провадження, і запрошених осіб обговорює результати розгляду висновку про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора. При прийнятті рішення у дисциплінарному провадженні враховуються характер проступку, його наслідки, особа прокурора, ступінь його вини, обставини, що впливають на обрання виду дисциплінарного стягнення. Принагідно відзначити, що на прокурора можуть бути накладені такі дисциплінарні стягнення: догана; заборона на строк до одного року на переведення до органу прокуратури вищого рівня чи на призначення на вищу посаду в органі прокуратури, в якому прокурор обіймає посаду (крім Генерального прокурора); звільнення з посади в органах прокуратури.

Необхідно підкреслити, що рішення КДКП викладається в письмовій формі, підписується головуючим і членами КДКП, які брали участь у розгляді висновку про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку, і оголошується на засіданні цього органу. Рішення у дисциплінарному провадженні має містити: 1) прізвище, ім'я, по батькові та посаду прокурора, який притягається до дисциплінарної відповідальності; 2) обставини, встановлені під

час здійснення провадження; 3) мотиви, з яких КДКП ухвалила рішення; 4) суть рішення за наслідками розгляду із зазначенням виду дисциплінарного стягнення в разі його накладення; 5) порядок і строк оскарження рішення.

Копія рішення КДКП вручається прокуророві, стосовно якого воно прийнято, або у семиденний строк надсилається йому поштою рекомендованим листом із повідомленням про вручення. У цей же строк копія рішення надсилається керівникові органу прокуратури, в якому прокурор, стосовно якого воно прийнято, обіймає посаду. Також рішення КДКП, прийняте за результатами розгляду дисциплінарного провадження, оприлюднюється на її веб-сайті у семиденний строк.

Прокурор протягом одного року з дня накладення на нього дисциплінарного стягнення вважається таким, який притягувався до дисциплінарної відповідальності, крім випадків, передбачених законом.

П'ята стадія – *оскарження рішення КДКП, прийнятого за результатами дисциплінарного провадження.*

Із змісту Закону України «Про прокуратуру» (ст.50) випливає, що прокурор може оскаржити рішення, прийняте за результатами дисциплінарного провадження, до адміністративного суду або до Вищої ради правосуддя протягом одного місяця з дня вручення йому чи отримання ним поштою копії рішення. При цьому, розгляд адміністративного позову щодо оскарження рішення Вищої ради правосуддя здійснюється в порядку, визначеному процесуальним законом.

Слід зауважити, що подання адміністративного позову до суду на рішення Вищої ради правосуддя про притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності або про неможливість подальшого перебування особи на посаді прокурора не зупиняє дію такого рішення, але суд у порядку забезпечення адміністративного позову може відповідною ухвалою зупинити дію рішення Вищої ради правосуддя[17] про притягнення прокурора до

дисциплінарної відповідальності або про неможливість подальшого перебування особи на посаді.

У контексті новітньої кодифікації трудового законодавства та доопрацювання проекту ТК [18] на особливу увагу заслуговують питання пов'язані із спеціальною дисциплінарною відповідальністю. Доречно наголосити, що проект ТК містить тільки загальні механізми застосування дисциплінарної відповідальності, переважно, дублюючи норми КЗпП України. При цьому, проект ТК до дисциплінарних стягнень відносить зауваження, догану та звільнення. З правової точки зору, більш слушним було б при доопрацюванні проекту ТК комплексно визначити питання щодо застосування загальної та спеціальної дисциплінарної відповідальності окремих категорії посадових осіб (наприклад, державні службовці, судді, прокурори тощо).

Висновки. З огляду на зазначене, перспективними напрямками удосконалення дисциплінарної відповідальності прокурора є визначення на законодавчому рівні: 1) чіткого переліку дисциплінарних проступків; 2) процедури проведення службового розслідування; 3) забезпечення відкритості, неупередженості та прозорості прийняття рішень про притягнення до дисциплінарної відповідальності; 4) чіткого мотиваційного переліку дисциплінарних стягнень; 5) чіткої процедури оскарження рішень про притягнення до дисциплінарної відповідальності; 6) чітких механізмів реабілітації прокурора, який був незаконно притягнений до дисциплінарної відповідальності; 7) посилення державного нагляду та громадського контролю з питань дисциплінарної відповідальності прокурора.

Список використаних джерел:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Косюта М. В. Проблеми та шляхи розвитку прокуратури України в умовах побудови демократичної правової держави : автореф. дис... д-ра юрид. наук : 12.00.10 / М.В. Косюта ; Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. — Х., 2002. — 33 с.
3. Якимчук М. К. Організаційно-правові основи управління в органах прокуратури України : автореф. дис... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / М. К. Якимчук ; НАН України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. — К., 2002. — 32 с.
4. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2-3. – Ст. 15.
5. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 року № 322-VII (у редакції від 01.07.2017 р.) // Відомості Верховної Ради УРСР – 1971. – № 50. – Ст. 375.
6. Жоган Р. А. Конституційно-правовий статус прокуратури в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Р. А. Жоган ; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2010. — 19 с.
7. Кутоманов Д. Є. Методи забезпечення трудової дисципліни: теоретико-прикладні аспекти : монографія / Д. Є. Кутоманов. — Харків : Діа плюс, 2015. — 448 с.
8. Подорожній Є. Ю. Проблеми теорії та практики юридичної відповідальності у трудовому праві України : монографія / Є. Ю. Подорожній. — Харків : Панов. — 394 с.
9. Дуравкіна Н. І. Правове регулювання юридичної відповідальності суб'єктів трудового права в умовах ринкової економіки : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / Н. І. Дуравкіна ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. — Луганськ, 2011. — 17 с.
10. Костюк В. Л. Стадії застосування дисциплінарної відповідальності: теоретико-правовий аспект / В. Л. Костюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». — 2016. — № 1(13) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n1/16kvltpa.pdf>.
11. Трудове право України : підручник / за загальною редакцією М. І. Іншина, В. Л. Костюка, В. П. Мельника. — К. : «МП «Леся», 2015. — 532 с.
12. Іншин М. Сутність та ознаки дисциплінарного проступку прокурорсько-слідчого працівника / М. Іншин // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2008. — № 2. — С. 85-89.
13. Акуліч А. В. Особливості правового статусу працівника прокуратури як суб'єкта трудового права : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / А. В. Акуліч ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. — Луганськ, 2010. — 19 с.
14. Пшонка А. В. Дисциплінарна відповідальність прокурорів : автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.10 / А. В. Пшонка ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2006. — 22 с.
15. Коваленко К. В. Правове регулювання дисциплінарної відповідальності працівників органів внутрішніх справ : автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.05 / К. В. Коваленко ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. — Луганськ, 2009. — 18 с.
16. Луцюк П. С. Сучасна парадигма відповідальності у трудовому праві України : монографія / П. С. Луцюк. — Харків : У справі, 2007. — 502 с.
17. Про Вищу раду правосуддя : Закон України від 21 грудня 2016 року № 1798-VIII // Відомості Верховної Ради України. — 2017. — № 7-8. — Ст. 50.
18. Трудовий кодекс : законопроект, реєстр. № 1658 від 20.05.2015 р., внесений народними депутатами України Гройсманом В. Б., Денісовою Л. Л., Папієвим М. М., Кубівим С. І. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53221.

References:

1. Konstytutsiia Ukrainy // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. — 1996.— № 30. — St. 141.
2. М. V. Kosiuta, Problemy ta shliakhy rozvytku prokuratury Ukrainy v umovakh pobudovy demokratychnoi pravovoi derzhavy : avtoref. dys... d-ra yuryd. nauk : 12.00.10 / M.V. Kosiuta ; Nats. yuryd. akad. Ukrainy im. Ia.Mudroho. — Kh., 2002. — 33 p.
3. М. К. Yakymchuk, Orhanizatsiino-pravovi osnovy upravlinnia v orhanakh prokuratury Ukrainy : avtoref. dys... d-ra yuryd. nauk : 12.00.07 / M. K. Yakymchuk ; NAN Ukrainy; In-t derzhavy i prava im. V. M. Koretskoho. — K., 2002. — 32 p.

4. Pro prokuraturu : Zakon Ukrainy vid 14 zhovtnia 2014 roku X No. 1697-VII // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 2015. – No. 2-3. – St. 15.
5. Kodeks zakoniv pro pratsiu Ukrainy vid 10 hrudnia 1971 roku No. 322-VII (u redaktsii vid 01.07.2017 r.) // Vidomosti Verkhovnoi Rady URSR – 1971. – No. 50. – St. 375.
6. R. A. Zhohan, Konstytutsiino-pravovyi status prokuratury v Ukraini : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.02 / R. A. Zhohan ; Nats. akad. vnutr. sprav. — K., 2010. — 19 p.
7. D. Ye. Kutomanov, Metody zabezpechennia trudovoi dystsypliny: teoretyko-prykladni aspekty : monohrafiia / D. Ye. Kutomanov. – Kharkiv : Dysa plius, 2015. – 448 p.
8. Ye. Yu. Podorozhnii, Problemy teorii ta praktyky yurydychnoi vidpovidalnosti u trudovomu pravi Ukrainy : monohrafiia / Ye. Yu. Podorozhnii. – Kharkiv : Panov. – 394 p.
9. N. I. Duravkina, Pravove rehuliuвання yurydychnoi vidpovidalnosti subiektiv trudovoho prava v umovakh rynkovoi ekonomiky : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.05 / N. I. Duravkina ; Skhidnoukr. nats. un-t im. V. Dalia. — Luhansk, 2011. — 17 p.
10. V. L. Kostiuk, Stadii zastosuvannia dystsyplinarnoi vidpovidalnosti: teoretyko-pravovyi aspekt / V. L. Kostiuk // Chasopys Natsionalnoho universytetu “Ostrozka akademiia”. Seriia “Pravo”. – 2016. – No. 1(13) [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n1/16kvltpa.pdf>.
11. Trudove pravo Ukrainy : pidruchnyk / za zahalnoiu redaktsiieiu M. I. Inshyna, V. L. Kostiuka, V. P. Melnyka. – K. : “MP “Lesia”, 2015. – 532 p.
12. M. Inshyn, Sutnist ta oznaky dystsyplinarnoho prostupku prokurorsko-slidchoho pratsivnyka / M. Inshyn // Visnyk Natsionalnoi akademii prokuratury Ukrainy. – 2008. – No. 2. – Pp. 85-89.
13. A. V. Akulich, Osoblyvosti pravovoho statusu pratsivnyka prokuratury yak subiekta trudovoho prava : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.05 / A. V. Akulich ; Skhidnoukr. nats. un-t im. V. Dalia. — Luhansk, 2010. — 19 p.
14. A. V. Pshonka, Dystsyplinarna vidpovidalnist prokuroriv : avtoref. dys... kand. yuryd. nauk : 12.00.10 / A. V. Pshonka ; Nats. yuryd. akad. Ukrainy im. Ia. Mudroho. — Kh., 2006. — 22 p.
15. K. V. Kovalenko, Pravove rehuliuвання dystsyplinarnoi vidpovidalnosti pratsivnykiv orhaniv vnutrishnikh sprav : avtoref. dys... kand. yuryd. nauk : 12.00.05 / K. V. Kovalenko ; Skhidnoukr. nats. un-t im. V. Dalia. — Luhansk, 2009. — 18 p.
16. P. S. Lutsiuk, Suchasna paradyhma vidpovidalnosti u trudovomu pravi Ukrainy : monohrafiia / P. S. Lutsiuk. – Kharkiv : U spravi, 2007. – 502 p.
17. Pro Vyshchu radu pravosuddia : Zakon Ukrainy vid 21 hrudnia 2016 roku No. 1798-VIII // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 2017. – No. 7-8. – St. 50.
18. Trudovyi kodeks : zakonoproekt, reiestr. No. 1658 vid 20.05.2015 r., vnesenyi narodnymy deputatamy Ukrainy Hroismanom V. B., Denisovoiu L. L., Papiievym M. M., Kubivym S. I. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53221.